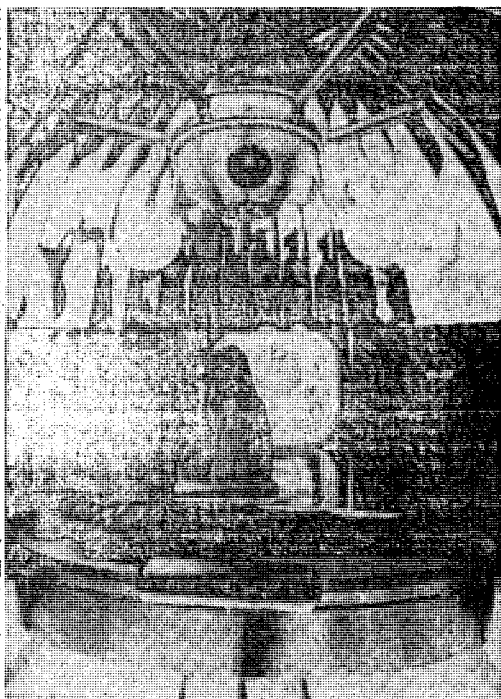

Μία σκηνή από το φιλμ «Η φυγή του Λόγκαν» όπου σε μία πόλη οὐτοπία οί μηχανές μπορούν με ακτίνες λέιζερ να οσώ δώσουν ένα κανούργιο νεανικό πρόσωπο ή να σέ ...σκοτώσουν. Παίζουν ή Φάραχ Φώστε και ή Μάικελ Γόρκι

Η Εβδομη Τέχνη Ο κινηματογράφος άναζητά χόσμούς οὐτοπίας

Η επιστημονική φαντασία
πού «λύνει» προβλήματα

Στό κινητό μέλλον, όπως προβλέπει ή «Εξολοθρευτής», όταν θά έχει άρξήσει ή πόλεμος ανάμεσα στους ανθρώπους και τις μηχανές, άρχισες οικογένειες θά άναζητούν καταφύγιο σε ύπογεια καταφύγια, έλλειποντας ότι ή γείτονας δεν θά είναι ένα ρομπότ πού θά οικειοποιεί να τους έξοντώσει.

Βλέπουμε τέτοιες οικογένειες να παρακολουθούν την τηλεόραση με άγαλλιαση και κάποια στιγμή διαπιστώνεται ότι ή τηλεόραση αυτή δεν έχει όθονη και στη θέση πού έπρεπε να υπάρχουν ούρματα και ωάληνες, κείν κάποια φωτιά. Τό μέλλον, λοιπόν, κατά τόν δημιουργό του «Εξολοθρευτή» είναι σκοτεινό. Αλλά ή ανθρωπος έχει μία τάση νά θέλει πάντα τό καλύτερο, να προσπαθεί νά βελτιώσει τη ζωή του, να πληθύνει τίς άνάσεις τους. Στην ταινία του «Εύρηκα» ή Νίκολας Ρένικ δείχνει τόν άσκη τού Ιππύ τών ύποδύται ή Τζακ

Διερευνώντας τὰ πολιτιστικά θέματα Παιδεία, τὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς ζωῆς

Συνεντεύξεις με τούς ειδικούς
Αλχη Μπαλτά και Κάρολο Τρικολίδη

Κάθε άλλο, παρά θαυμάσια πηγαινούν τὰ πολιτιστικά μας πράγματα τὰ τελευταία χρόνια. Καί σ' αυτό τό γενικό πλαίσιο, ή μουσική ζωή και κίνηση τού τόπου παρουσιάζει προβλήματα χρονίζοντα, πού όχι μόνο δεν λύνονται, αλλά καμιά φορά εμφανίζονται επιδεινούμενα σε σημείο ανησυχίας.

Τό πρόβλημα (ή τὰ προβλήματα) δεν είναι καινούριο. Αλλά ή μέ την πάροδο τού χρόνου στασιμότητα τό κάνει μοιραία πιό έντονη. Τό ότι έχουμε μία λυρική σκηνή σ' όλη την επικράτεια και μόνο δύο συμφωνικές όρχήστρες, τό ότι λείπουν σχεδόν παντελώς ή όρχήστρες δωματίου (μέ συνεχή και συνεχή δραστηριότητα) και κυρίως τό ότι ή μουσική μας παιδεία πηγαινεί από τό κακό στο χειρότερο, είναι συμπτώματα φοβερής παρακμής, πού ή μη άπάληψή τους επιτείνει τό κακό. Παράλληλα, ή έξαρση τού συνδικαλισμού και ή οι συνεχές άντεγκλήσεις, στάσεις, ματαιώσεις εκδόλώσεων, δίνουν μία άλλη, έξίσου όφερ, διάσταση στο πρόβλημα της μουσικής ζωής τού τόπου, πού τελικά ή μουσική ζωή την έχει συνταπίσει με τούς λαϊκούς τραγουδιστές, με τό μπουζούκι, ή με τό ντίσκο.

Και ή τόσο αυτή, ύποβάλλεται και ένισχύεται πανοιχοτρόπως και από την πολιτεία. Μέ οικονομικές ένισχύσεις πρὸς πανηγύρια άμφιπόλου άείας, με άφιερώματα της τηλεόρασης στο ρεμπέτικο και στους δημιουργούς του, με ή επίλυση - από την άλλη μεριά - τών προβλημάτων της συμφωνικής μουσικής και τών ανθρώπων πού την υπηρετούν άξια και με αὐταπόρνηση.

Είναι άθλια ή κατάσταση στην Ελλάδα στον τομέα αυτό. Καί είναι πιό άθλια άκόμη στη Θεσσαλονίκη, όπου άκόμη και ή δημιουργία μιας όπερας άρκεται μπροστά σε άρνητές και έμπόδια. Ζήτησαμε πάλιν στο θέματο πού άναφέρομε, τη γνώμη τών ειδικών, τών μαέστρων, τών δισκογράφων εκπαιδευτικό ίδρύματα μουσικών. Τό έρώτημα πού θέσαμε, ήταν ένα και μόνο:

—Ποιά είναι, κατά τη γνώμη σας, τό ύπ' άριθμόν 1 πρόβλημα της μουσικής ζωής της Θεσσαλονίκης και της Ελλάδας γενικότερα;

Θά μπορούσε, θέθαμε, νά άντιτεινέται κανένας εύκολα πώς τό πρόβλημα

τό ότι, δηλαδή, υπάρχουν πολλά προβλήματα. Ας δούμε άμως τι λέει άκριβώς:

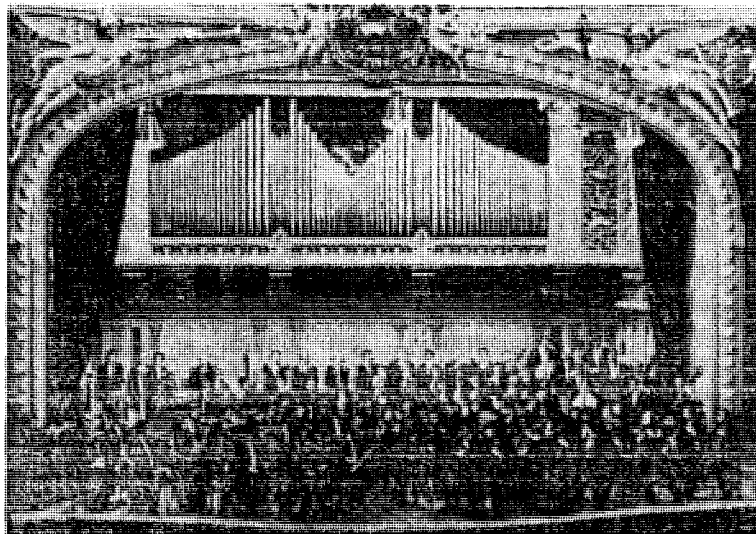
«Είναι πράγματι δύσκολο άν άχι άδύνατο νά έντοπισει κανείς ένα μόνο από τό προβλήματα πού υπάρχουν και νά τό χαρακτηρίσει σάν τό σημαντικότερο πρόβλημα στο χώρο της ελληνικής μουσικής. Δεν μπορεί κανείς νά μήν σκεφθεί την έλλειψη ειδικών αιδουσών για συναυλίες, την έλλειψη όρχηστρών, όπερών, συγκροτημάτων μουσικής δωματίου,

είτε άγνοούν, είτε γνωρίζουν έλλιπώς την καλή μουσική και έθίζονται σε χαμηλές στόθμης ακούσματα. Οι ίδιοι αυτοί δέκτες άργότερα θά βρεθούν σε κείνες θέσεις της δημόσιας ζωής από τίς όποιες θά μπορούσαν νά έπηρεάσουν άποφασιστικά την πορεία της πολιτιστικής μας ζωής. Τι κάνουν; Προωθούν ό, τι οι ίδιοι γνωρίζουν και ό, τι οι ίδιοι θεωρούν καλλιτεχνικό σημαντικό. Κοντά τους έχουν πολλούς πού τούς χειροκροτούν και πρώτα άπ' όλα, τό

μόνος, μόνο τότε θάχουμε έλπίδα νά δούμε ύγιή μουσική ζωή τόσο στη Θεσσαλονίκη, όσο και σ' άλόκληρη τη χώρα».

Καρ. Τρικολίδης:
«Οί σπατάλες»

Ο μόνιμος μαέστρος της Κ.Ο.Θ. και ίδρυτής τού νέου ώδείου Θεσσαλονίκης, Κάρολος Τρικολίδης, έπισημαίνει στην άπάντησή του τό ότι ξεδοούνται άχι σωστά πολλά χρήματα, σε

Στό έξωτερικό ή μουσική άρκεται σε ύψηλό επίπεδο, τόσο από άποψη παιδείας, όσο και από άποψη εκδόλώσεων, χώρων, έξολοθισμού.

επαγγελματικών χωρωδών, μουσικών εκδόσεων, έγχωριος δισκογραφίας, και χίλιες δύο άκόμη έλλειψεις πού άνετα μας τοποθετούν σ' αραγούς όχι μόνο στην έυρωπαϊκή μουσική ζωή, αλλά και μέσα στον θαλκα-

ίδιο τό κοινό πού έπικροτεί γιατί αυτό δεν έχει διαφορετικά κριτήρια. Οι λίγες διαφορετικές φωνές άκούγονται ή άντιμετωπίζονται με καχυποψία. Οι έλλειψεις πού άναφέρα στην όρχή δεν συνειδητοποιούνται

άνάσεις μουσικές εκδόλώσεις, ενώ κείνές παράλληλα και την κομματικοποίηση. Συγκεκριμένα, ή Κ. Τρικολίδης ύποστηρίζει: «Τό πρόβλημα της μουσικής ζωής στη Θεσσαλονίκη και γενικότε-

ρη και τίς οικονομικές συνέπειες, έπιφέρει την παραλοσία της σε θέματα έξέλιξης μουσικής ζωής πού άφελεται καταρχήν στην έλλειψη συνεργασίας τών άρμόδιων ύπουργείων με τό ύπουργείο πολιτισμού και νέας γενιάς.

«Κατά δεύτερο λόγο στην μη ύποστήριξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και άδιαφορία για την ποιότητα τού έργου της, πού πνίγει τόν μοναδικό πύρινα δύναμη για ότι δημιουργήθηκε ως τώρα στο ελληνικό χώρο, ενώ βασίζεται σ' αυτήν για νά καλύψει τό κενά της κυβερνητικής πολιτικής σε ό,τι άφορά την έντευξη μουσική. Τελικά, δημιουργείται και ένα κλίμα άντίθεσης τού πολιτή όπεναντί στους ιδιωτικούς φορείς, ενώ οι φορείς αυτοί χάνουν την έμπιστοσύνη τους πρὸς την πολιτεία και παύουν νά δημιουργούν γιατί γνωρίζουν πιά έξαρχή ότι κάθε πρόταση τους ικανοποιείται με λόγια και καταδικάζεται χωρίς έργα.

«Πρέπει νά παραδεχτούμε ότι τελευταία άρχισαν νά χορηγούνται κονδύλια για εκδόλώσεις έντευξης μουσικής, ποτέ άμως δυστυχώς, άπομετικά για έργα άποδομής πού θά μπορούσαν νά δημιουργήσουν τίς άνάσεις για νόνημη μουσική ζωή και πού μόλις άρχίζουν νά δημιουργούνται τό περιβάλλον αυτίτησης διανομής αυτών τών κονδυλίων, παρουσιάζονται τά προσωπικά σύμφορνα τών διάφορων «είδων άρμόδιων» και πάλιν άπ' όλα, ή κομματικοποίηση. Τά χρήματα πού έδίδονται για τό «Δημήτριά» και άλλες μουσικές εκδόλώσεις, όπου προσκαλούνται συγκροτήματα άμφιπόλης ποιότητας ή στέλνουν τμήματα γνωστών συγκροτημάτων με άκατάλληλα όργανα, προγράμματα για τόν έμπλοκισμό της προσφοράς στην ύπάρχουσα μουσική ζωή της πόλης, θά μπορούσαν νά καλύψουν ή δημιουργία και καθημερινή λειτουργία μιας δημοτικής όπερας και μιας νέας δημοτικής συμφωνικής όρχήστρας, πού νά άείζει τόν τίτλο της, σάν μόνη της μουσικής ζωής.

«Μία «ζωντανή» μουσική ζωή στον μουσικοεκπαιδευτικό τομέα, όπως και στο δημιουργικό, σωστό, πολιτισμένο έρασιτεχνισμό και όχι άποτυχημένο επαγγελματισμό, καθώς και στον εκτελεστικό τομέα ή ύψηλού επιπέδου μουσικούς επαγγελματίες, όπως τό όπαιτεί τό επίπεδο της τέχνης στη μουσική, είναι άναγκαία για την ήδη τόσο φτωχή κοινωνική ζωή της μεγαλούπολης. Για αυτήν την άναγκαίότητα πρέπει νά αναλάβουν τις εύθυνες τούσ άλες οι πολιτικές παρατάξεις πού θέλουν νά ύποστηρίξουν, ότι φροντίζουν τόν

Τά νέα
βιβλία

Δαμιανού Αμανατίδη:
«Θεσσαλονικείς
επιγραμματοποιοί»

Μέ πολύμοχθε έργασία ή Κ. Αμανατίδης, απέδωσε και παρουσιάζει τό έργο τεσσάρων επιγραμματοποιών της Θεσσαλονίκης, διαφόρων εποχών. Οι τέσσερις αυτοί επιγραμματοποιοί είναι ή Αντίπατρος ή Θεσσαλονικεύς πού έζησε στα χρόνια τών Ρωμαίων, ή Φίλιππος ή Θεσσαλονικεύς της ίδιας περίπου εποχής, ή Επίνος ή Θεσσαλονικεύς, για τού όποιου τη ζωή δεν ύπάρχουν πληροφορίες και ή Μακηδόνης Υπάτος πού έζησε στα χρόνια τού Ιουστινιανού. Τό έπιγραμμά έκινεί σε σάν επίταφιο στην άρχή κι έφτασε νά χαράζεται κατόπιν και σε όποιαν άλλη άνθεκτική ύλη. Στο χρόνια τού Μεγάλου Αλεξάνδρου τό έπιγραμμά άναανεώθηκε και έγινε μία ποίηση γενικότερη. Τούς πρώτους χριστιανικούς αιώνας σημεύεται μία κόβεται πτώση στο ποιητικό αυτό είδος, αλλά μετά τόν 6ο αιώνα έχουμε καινούργια άνθηση τού είδους. Ο Κ. Αμανατίδης με πολλή άγάπη και ικανότητα άποδίδει στην νεοελληνική μερικά θαυμάσια δείγματα της ποίησης αυτής.

Σοφία Βενεράκου-
Φωτοπούλου:

«Στοχασμοί και εικόνες»

Χειμαρρόδης αλλά άνιση εμφανίζεται ή ποίηση της Κ. Βενεράκου-Φωτοπούλου, πού στα μεγάλα ποιήματα της συλλογής της, άφιερωμένα στο θέμα της θάλασσας ή σε άγνώριτες διαλογισμούς, χάνει την ποιητική ούσια και πολυλογεί, ενώ αντίθετα στο όλιγόστιχα είναι ειλικρινής και σφηής, όπως όταν γράφει: «ζαγαγεννηθήκαμε στο άπειρο/ χωρίς αισθήσεις/ χωρίς αισθήματα/ γραπώσαμε τη λέξη ίσοροπία/ και στροβιλιζόμαστε/ χαμένοι καιροί». ή άκόμη καλύτερα: «Έπεσαν οι κοίτες/ έφυγαν οι ήθοιοι/ σίγησαν τά χειροκροτήματα/ άδειασε ή αίθουσα/ σέκφτομαι πώς χόθηκε τό αύριο/ πέρασε τό χθές». (Εκδόσεις «Εκφραση»).

Μιχαήλ Αεργιάν:

«Αρμέν Δουλιέν, ή ύπ' αριθμόν 1 στοχασμός-λαοοδότης»

Ξαναγυρνώντας (όλα γίνονται ρετρό) στην άστυνομική φιλολογία πριν τό 1930, βρίσκουμε σάν σημαντικό συγγραφέα τού είδους αυτού τόν Μωρίς Λεμπράν, πού είναι κυρίως γνωστός γιατί δημιούργησε τόν δικό του ήρωα, τόν Αρμέν Λουπέν. Ο Λουπέν, λοιπόν, ή άριστοκράτης λαοδότης, γεννήθηκε στο Παρίσι τών άρχών τού αιώνα μας. Στις αελιές τού Λεμπράν ακαίγραφεύεται τό πορτρέτο ενός άντιφωτιστικού ήρωα, τό πορτρέτο ενός άπατάνα αλλά και άριστοκράτη, ενός δολοφονικού και ενός τρυφερού άντρα, ενός διαρκή και ενός τίμιου ήρωα, ενός νεότερου Ρομπέν τών Δασών, πού δρώ

